

ES-SOHBETÜ'S-SÂFİYYE

Bu eser , Kösec Ahmed Dede (ö.1777) adlı birinin Mevlevî tarikatı hakkında yazdığı Arapça *Et-Tuhfetü'l-Behiyye fî Tarikati'l-Mevlevviyye* adlı on üç sayfalık küçük risâalesine, Şeyh Galib' in yine Arapça yazdığı ta'likattan ibarettir. Ta'likât, bir kitapta, bazı konulara açıklık getirmek için yazılan eserlere denir. Şeyh Galib, bu kitabını hilâfet aldığı şeyhi Ali Nutkî Dede'nin izniyle yazdığını bildirir. Anlaşıldığına göre şair, bu risaleyi çilesini tamamladıktan sonra yazmış ve Mevlevîlik hakkında bazı önemli bilgiler vermiştir. Hayatta iken yazılmış bir nüshası İstanbul Üniversitesi Kütüphânesinde A.Y. 3408 numarada kayıtlıdır.

Bu risâle, Üsküdar Mevlevîhanesi son şeyhi olan daha sonra, Üsküdar Selimağa Kütüphânesi Müdürlüğünde bulunan; bir müddet sonra da Ankara Umumî Kütüphâne'de müdür muavini olarak vazife gören Ahmed Remzi Dede (1872-1944) tarafından Türkçeye tercüme edilmiştir. Aynı zamanda şair olan bu zât, bu risâlenin bir nüshasını Kilis Mevlevîhanesi Kütüphânesi'nde gördüğünü, Ankara'da Umumî Kütüphâne'ye muvin olarak tayin edildiği tarihte adı geçen kütüphânedeki kitapların buraya getirildiğini, kendisinin de tercümeyi o sırada yaptığını ve ona *En-Nushatu's-Şafiyye fî Tercümeti's-Sâfiyye* adını verdiğini Önsözde anlatıyor.

Es-Sohbetü's-Sâfiyye' nin İstanbul'da bildiğimiz iki nüshası vardır.

İstanbul Üniversitesi Kütüphânesi, T.Y.6335 nımarada kayıtlı *Şerh-i Cezîre-i Mesnevî* yazmasının sonuna ekli olup on sayfadan ibarettir. 1203/1788'de yazılmıştır. Diğer bir nüshagene aynı yerde, A.Y. 3408 numarada kayıtlıdır.

ES— SOHBETÜ'S —SÂFİYYE

Müellif «Allaha en yakın yol cezbe yoludur» diyor. Ben de derim ki cezbe olmayan her hangi bir tarîk (1) evliya indinde bir tarîk değildir. İrfan (2) olmayan tarîk de böyledir. Allaha irişdirecek yollar mahlûkâtın nefesleri sayısındadır. Lâkin, cezbe ve irfanın çokluğuna bakıp, biri diğerine galip gelirse, ona nisbet ederek, bu cezbe tarîki; bu da irfan tarîki derler. Mevlevî tarikatının nisbeti aşka, semâ'a ve safâyadır (3). Müellifin «o cezbe-i İlâhiye (4) tarîkidir ve âdâb-ı ubûdiyet (5) meslekidir» demesi de bu hususa işaret etmektedir. Söylediğimiz takarrur edince, Mevlevî tarîki, sâde bir cezbe yoludur diyenlerin cehli meydana çıkar. Cezbesi ifrat derecede olanlar Mevlânâ'ya «meczûbların sultanıdır» (6) dedi. Ma'rifeti cezbesine galib olanlar da onun ledünnî ma'ârifine bakarak, «âriflerin (7) sultanıdır» dedi. Kûsec Ahmed Dede (8) tarîkimize cezbe yolundan girdiğinden, bize göre irfan manasında olan son derece tevazu'lu edebe (edeb-i mutavâtiye) cezbeyi takdim etmiştir. Bizden de cezbeyi te'hir, edebi takdim edenler vardır. Nitekim Mevlâna Mesnevî'-sinde :

-
- (1) Tarik: Yol, tarikat
(2) İrfan : Manevî ve ilâhi bir feyiz olarak kâinatın sırlarını bilme kudreti
(3) Safâ : Ruh kedersizliği
(4) Cezbe- i İlâhiye : İlâhi cezbe, Tanrının kulu çekmesi
(5) Âdâb -ı ubûdiyet: Kulluk yolları, usûlleri.
(6) Meczub : Cezbeye tutularak kendinden geçen
(7) Ârif : İrfan sahibi
(8) Kûsec Ahmed Dede : Bu eserin yazarı

Ez Hodâ cûyîm tevkîf-î edeb
Bî-edeb mahrûm mand ez lutf-i Rab
Ez edeb pür-nûr geştet ân felek
Ve'z edeb ma'sûm u pâk âmed melek

yani "Allahdan tevfik-i edeb arayalım, zira edebsiz Allahın lûtfundan mahrum kalmıştır. Bu felek, edebten nurla dolmuştur, melek de edebden dolayı masum ve pâk yaratılmıştır» demiştir, Cezbe; sahv(1), ma'rifet (2), irfân hasıl eder ve aralarında pek çok berzah (3) vardır. Bize göre berzahların en lâtifi devr-i çarhî (4) ve nefh-i nay (5) ile olan sema' ve sefâdır. Cezbe de ma'rifet de aşka mülâzemet eder. Zira aşk, ihtidada ezicidir, mahv edici değildir. Cezbenin başlangıcı Allahtan kula, dönüşü de Allahadır. Ma'rifetin başlangıcı kuldân Tanrısına, rücû da (6) nefsinedir. Nefsini bilen elbette Rabbini bilir (7). İşte mahabbet, abdden Rahman'a rücû'unda kuldân başlar, ma'rifete tebeddül eder, o ma'rifete levâzımını istihsal eder de - biz seni hakkıyla tanımadık - der. Rabden abde rücû'unda ise Rabden başlar ilme tebeddül eder, levâzımına sâhib olana -ya Rabbî ilmimi artır- der.

Müellif diyor ki "Hiç bir kimse şu mübteledi'lerin (8) ve müştebihlerin(9) saçma sözlerine bakarak zanetmesin ki Mevlâna'nın sülûku (10) hilaf üzredir" Derim ki : «Allah

(1) Sahv ; Kendine gelme

(2) Ma'rifet : Bilgi

(3) Berzah: Zor şey

(4) Devr-i çarhî . Çark dönüşü

(5) Nefh-î nay; Neyin üflenmesi, çalması

(6) Rücû : Geri dönme

(7) Nefsini bilen: Mutasavvıflar bu sözü hadis diye rivayet ederler

(8) Mübtedî : Bir işe yeni başlayan

(9) Müştebih : Şüpheli

(10) Sülûk : Bir yola girme, tasavvufta manevi yolculuk

seni müeyyid (1) kılsın. Ulûhiyet (2) dairesinin pek muazzam, ihâtasının (3) pek mükerrer olduğunu bil. Sâlihi (4) de fâsıkı (5) da içine alır. Nasıl, Musa aleyhisselâm Allanın kulu ise Firavn da kuludur. Her kim inkâr ederse kâfir olur. Mahabbeti Allaha hasr (6) edenler için ehemm (7) olan Hakkın kudretini kullarında görmek ve mâsivâ (8) ile meşgûl olmamaktır. Amma bizim tarîkimiz pîrde fânî olmaktır, sâir tarikatlerde olduğu gibi, şeyhde fânî olmak değildir. Bunun sebebi ise tarîkimizde bir çok meslekler vardır, bir şeyh, onlann hepsini ihâta edemez. Muntehî (9) ve vâsıl olmak isteyen bir tâlib (10), zannınca kendini terbiye edecek bir şeyh bulamazsa, ona lâzım olan erkân-ı ma'lûme (11) ve âdâb-ı mahsûsa (12) ile hizmete girmektir (yani çileye soyunmaktır). Tâlib, o zaman, bütûn fukaraya (13) Mevlâna nazariyle bakar ve elbette onda fânî olur.

Müellif «Hazret-i Mevlânâ'nın tarîkatı sünnete uygun değildir diye nasıl tasavvur olunabilir» diyor. Ben Allaha yemin ederek derim ki asla tasavvur olunamaz nitekim bir rubâisinde :

-
- (1) Müeyyid : Doğrulayan
 - (2) Ulûhiyet: Allahlık vasfı
 - (3) İhâta : Kavrayış, geniş bilgi
 - (4) Sâlih : Uygun, doğru, Tanrının emirlerine uyan
 - (5) Fâsık : Tanrının emirlerine uymayan, fesatçı
 - (6) Hasr : Mahsus kılma
 - (7) Ehemm : En mühim
 - (8) Mâsivâ : Tanrıdan başka her şey, dünya
 - (9) Muntehî : Bir şeyi sona erdiren
 - (10) Talib : isteyen (Bir tarikata girmek isteyen)
 - (11) Erkân-ı ma'lûme : Gerekli esaslar, kaideler
 - (12) Âdâb-ı mahsûsa : Hususi yollar, usûller
 - (13) Fukara : Burada kul, insan manasına

Men bende-i Kur'ânem eger cân dârem
Men hâk-i reh-i Muhammed-i Muhtârem
Ger nakl koned cüz in kes ez goftârem
Bîzârem ez û ve'z in sohan bîzârem

«Ben köle isem Kur'anın kölesiyim; ben Muhammed-i Muhtarın yolunun tozuyum; eğer bir kimse bu söylediğimden başkasını nakl ederse ondan da nakl ettiği sözden de bîzârım» diyor. Evliyanın hepsinin tarîki Kur'andır, Hadistir ve şerîat sahibinden ictihadlariyle aldıkları yoldur.

Kâmil bir şeyhe bir tâlib gelir mürid olmak ve tarikate girmek arzusunu izhâr ederse şeyh «tecelli-i irâdî» denilen talep ve arzusuna bakar, bu arzuyu mani' olunmaz derecede kuvvetli bulursa ona hizmetle - çileye soyunmakla - emr eder. Eğer tâlibin arzusunu zaîf bulursa ona zikr telkin eder, birr ü takva (1) ile eski sanatıyla meşgul olmasını tavsiye eder, bu suretle bu zaîf (2) arzulu tâlib de muhib (3) olur.

Bunlardan daha aşağı mertebede bir sâlik (4) gelirse ona günahlarından tevbe Allaha inâbe (5) etmesini ve Mesnevi dinlemesini tavsiye eder ve temîme ve hırz (6) gibi teberrük edilir birşey verir o sâlik de muhibb-i ma'tûf-ı mükerrerem (7) olur. Çileye soyunanların (8) hizmeti

-
- (1) Birr ü takva: İyilik ve Tanrının emirlerine uyma, Tanrıdan korkma
(2) Zaîf : isteği az
(3) Muhib : Tarikata girmiş kişi. Bu derecelerin ilkidir
(4) Sâlik : Sülûka girmiş kişi
(5) İnâbe : Tövbe etmek
(6) Temîme ve hırz : Nazardan korunmak için verilen muska
(7) Muhibb-i ma'tûf-ı mükerrerem: (Tarikata) Saygıdeğer kişiliğe kavuşmuş ve tarikata yönlendirilmiş muhib.
(8) Çileye soyunmak : Çileye girmek

nevâfilden(') üstündür, zira bunların hizmetlerinde başkalarına yardım ve müslümanlardan def'-i mazarrat (2) vardır. Nitekim nevâfilin en fazîletlisi müslümanların menfaatlenmesidir. Zenginlerde, eğer cömertliğin faydaları başkalarına erişiyorsa, ahlâkın en fazîletli kısmından sayılır. Hasislik de bittabî en fenâsıdır. Tâlib arzusundan vazgeçmezse şeyh, o tâlibin bütün malını fakirlere bezl (3) etmesini emreder. İtâat ederse çileye soyunmasını emreder. Cömertlik ve hizmet, mâlî ve bedenî amellerin efdalidir(4).

Bizim zikrimiz kalbî, ruhî ve sırrîdir. Fıkr kalbin, aşk rûhun, cezbe sırrın zikridir. Nâfile ibadetler, riyâzetler ve hizmetler cezbe tahsîli (5) içindir. Cezbe husulünde (6) sâlik ancak muayyen farzlarla iştigâl eder, onun edâ edilmesi çok lâzımdır, ondan sonra terakki ederek nevâfil ile meşgûl olur. Fakat bu, evvelki nevâfil gibi değil, kurb-ı nevâfil (7), kurb-ı ferâiz (8) ve emsali kabilindendir. Bu terakki kabiliyet ve himmete göredir.

Müellif, «Mevlevî tarîkatının biati (9) budur» diyor. Ben de evet öyle derim. Lakin onda bir sır vardır. Müellif, onu sakladı mı, vâkıf olmadı mı, yahut onunla iş tamam oldu mu bilmem. O da bir tavr-ı mahsus üzre olmayıp şeyhinin müsa'ade ve izniyle telkin etmesidir.

-
- (1) Nevâfil : Dinde farz ve vâcibden başka yapılan ibadetler
 - (2) Def-i mazarrat: Zararın def'i, ortadan kaldırılması
 - (3) Bezl : Bol bol verme
 - (4) Efdâl : En faziletli
 - (5) Tahsil : Öğrenme
 - (6) Husûl: Hâsıl olma, meydana gelme
 - (7) Kurb-ı nevâfil : Nevâfile yakın olma
 - (8) Kurb-ı ferâiz : Farzlara yakın olma
 - (9) Biat : Kabul ve tasdik usulü

Müellif, «Tâc (1) gaydirmenin keyfiyeti» diyor Ben derim ki tâcın yüksekçe olmasını Mevlânâ ictihâd buyurmuşdur. Siyah elbise, turuncu müze (bir nevi' ayakkabı, çizme) de öyledir. Lisân-ı şer'de (2) Dürrâ'a denilen tennüreyi evvelce giyerlerdi.

Müellif, «hırka giydirmenin keyfiyeti» diyor. Ben derim ki hırka silsilesi telkine mülâzım (3) değildir. Horasan erleri diye meşhur olan Kübreviyye, Hemdâniyye ve hâcegân Kümeyl b. Ziyad'dan veya ondan Hazret-i Ali'ye bitişen tarîkden almışlardır. Yahut ta Hazret-i Ali'ye müntehi (4) olan Oniki İmam'dan almışlardır ki Cüneydiyye hilâfınadır. Cüneyd'ler ise Nefehât'da zikr edildiği vechile, telkin ile hırkayı, birlikte yani ikisini birden almışlardır. Şemsiyye ile Velediyye arasında, bazı cahillerin sandıkları ve ayrılık düşürmek istedikleri gibi bir fark yoktur. Lâkin meslekler ve tavırlar çoktur.

Müellif, «Zâkirin (5) zikri ruha vasıl olunca ona semâ' lazım gelir» diyor. Ben derim ki «Semâ' ve safâ aşka mülâzımdır.» Aşk tahrib edici olmayıp ezici olduğundan vücudu teşviş (6) eder, sonra da yavaş yavaş eritir» diye tahkikatta bulunmuştum. Bu tahkikatımıza müellifin «aşk ruhun zikridir, zikr ruha vasıl olunca âşıklara semâ' lazım gelir» demesi ne kadar da tetâbuk (7) etmektedir. Zâkirler âşıklara yetişince baskalaşır. Zira matlub olan zikrin ruhu istilâsından sonra sırra akmasıdır. İmdi aşk mertebesine gelmeden zikr haram, fakat âşik olanlara ise faydalıdır.

-
- (1) Tâc: Tarikatlarda başa giyilen külah, başlık
 - (2) Şer' : Din kaideleri
 - (3) Mülâzım : Bağlı
 - (4) Müntehi : Son bulan
 - (5) Zâkir : Zikr eden, Allaha zikr eden, anan
 - (6) Teşviş : Karıştırmak
 - (7) Tetâbuk: Uymak

Müellif, «bundan sonra tâc giymenin edebini bil» diyor. Derim ki bu tâc giymeden murad inâbedir, irâde değildir. Zira tarîkimizde zâkir münib ⁽¹⁾ ile âşık Mürid'in tâçları birbirine muhalifdir. Mürid başı kesilecek olsa dahi teberrüken ⁽²⁾ tacının altında kalmak ister ve ifşa edilmeyen başka bir sırdan dolayı da asla çıkarmaz, bir taraftan bir tarafa iğmekle iktifa eder.

Müellif, «Cebrâil aleyhisselâm dört tâc getirdi denildi» diyor. Ben derim ki söfiyye kitaplarının bazılarında bunu görmedim, bazılarında gördümse de doğruluğu hakkında hüküm vermeğe kâdir değilim.

Müellif, «ikinci fasıl âdâb ⁽³⁾ beyanındadır» diyor. Ben de «bizim yaptığımız gibi risâle te'lif ⁽⁴⁾ etmemek de âdâbdandır» derim. Lüzum olursa o tabiî başka. Zira Mesnevî herşeyi câmi' ⁽⁵⁾ hak ve bâtili ⁽⁶⁾ ayırıcıdır.

Müellif, «o âdâb da zühd ⁽⁷⁾ takva ⁽⁸⁾ ve verâ'dır ⁽⁹⁾» diyor. Ben de derim ki müellif işi güçleştirdi gibi görünürse de Allaha yemin ederim ki genişletti ve iktizâ üzere kolaylaştırdı. Lâkin tarîkatımızdaki müellifler mürid ile mübin'in âdabını ayırmamışlardır.

Müellif, «ve uykuyu terk etmek» diyor. Derim ki işte bu ma'nadan dolayı müşâhadeye ⁽¹⁰⁾ râğbet ettirmek

-
- (1) Zâkir Münib -. Zikr edip Allah'a yönelen
 - (2) Teberrüken : Uğur sayarak
 - (3) Âdâb : Usuller, kaideler
 - (4) Te'lif etmek : Eser yazmak
 - (5) Câmi': Toplayan
 - (6) Hak ve bâtil : Doğru ve yalan, yanlış
 - (7) Zühd : Her türlü zevke karşı koyarak kendini ibadete vermek
 - (8) Takvâ : Tanrının emirlerine uyma
 - (9) Vera : Haramdan kaçınma
 - (10) Müşahede : Gözle görme. Tanrılık âlemini görme

için müridlerin rüyasına itibar yoktur denilmiştir. Rüya da uykudan sonra olur. Şu halde uykuyu terk etmesi emredilenden nasıl olur da rüyası sorulsun? İşte bu yüzden bazıları mevlevîlerin rüyayı inkâr ettiğini ve rüyaya itibar etmediğini söylerler. Bu doğru değildir. Nass (1) varken icma (2) varken rüyayı inkâr tasavvur olunabilir mi? Kısacası mevlevîler, rüyayı tarikatte, Cüneydîler gibi esas saymazlar. Sebebi ubudiyette sebat tahsiline mebnîdir(3). Olabilir ki sâlik gördüğü müjde veren veya korkutan rüyada gurura ve tembelliğe kapılabilir.

Müellif, «nefsi riyâzetlere (4) alıştırmak» diyor. Derim ki aç olduğun halde, mükemmel yemek varken nefse riâyet şeriatte memnudur. Lâkin helâlden yemek ve şüpheli taamdan kaçınmak lazımdır. Şüpheli bir taamda, fakîhlerin (5) içtihadına göre, açlığın son derecesine kadar tahammül etmek lazımdır ki böylece şüphe giderilmiş olsun.

Müellif, «ancak dergâhlarda oturmalı» diyor. Ben de derim ki bazı kimseler mürid nerede bulunursa bulunsun, Hünkâr (6) ona nazar (7) eder derler. Evet.. her ne kadar öyle ise de zannedildiği gibi değildir. Dergâhda bulunana dergâhda, harabatta (8) olana da harabatta nazarı ile bakar. Zira her ikisi de namaz olduğu halde kahvehâne ile Kâ'be'de kılınan namaz bir midir?

-
- (1) Nass : Manasında açıklık bulunan âyetin delil olarak gösterilmesi
(2) İcmâ: Büyük din bilginlerinin bir konuda birleşmesi
(3) Mebnî : Dayalı, bağlı
(4) Riyazet: Nefsi kırmak için dünya lezzetlerinden sakınma fazla ibadet
(5) Fakih : Din bilgini
(6) Hünkâr : Tasavvufta şeyh
(7) Nazar etmek: Bakmak, gözetmek
(8) Harabat : Meyhane

Derviş elbiselerinden olan aba, tennure vesâireyi giyinmek de semâ'daki âdâb böyledir. Terkedenin vüsûlüne (1) zarar vermezse de bunları ifâ etmek daha tam ve iyidir. Eğer kasden terkederse sülûküne zarar verir.

Müellif, «döğüş çekiş etmiyeler» diyor. Derim ki Tarikatımızda zabt u rabt (2) lâzımdır ve terki câiz değildir. Yüzüne karşı medhetmeği de terk etmek vâcibdir. Hususiyle mübtediler (3) nefisleri tamamiyle terbiye olmadığı için, mücadele onlara galib geleceğinden, memnu'dur. Böyle bir kırgınlık vukûundan biraz sonra, müsâfaha ederek veya özür dileyerek mahabbeti tazelemek lazımdır. Tarikatımızda bir saatten fazla dargınlık câiz değildir. «Mevlevî fukarasının (4) dargınlığı bir tûlbendin yaz sıcağında kuruması kadar muvakkettir» sözü aramızda meşhurdur.

Müellif, «mathabda hizmet mevlevî tarikatının usûlünden olduğunu biliniz» diyor. Derim ki bu Üveysiyye mesleğinde olan mürid-i sâlik (5) içindir. Şeyhin hücresindeki hizmet (mevlevîlerde bu hizmete meydan denir) başka meslektir, bazan irâdete, bazan inâbete benzer ber-zahîdir ve orada hizmetin müddeti 18 senedir. Bu meslekin berzahî olması mahdud olduğundandır, bozulduğunda (yani bir gece ayrılmış olunduğu vakit) yeniden başlamak icab eder ki iradet meslekine benzer ve burada sâlikin şeyhde fâni olması lazım gelmekle de inâbet meslekine müşâbihdir (6). Tarîkimizde sâlikleri, meşreplerindeki i'tilâfa göre, hakikate

-
- (1) Vüsûl: Bir yere ulaşma
 - (2) Zapt u rabt: Disiplin
 - (3) Mübtedî : Bir şey öğrenmeye yeni başlayan
 - (4) Fukara : Burada tarikat'a mensup kişiler anlamınadır.
 - (5) Mürid-i sâlik : Manevi yola girmiş mürid
 - (6) Müşâbih : Benzeyen, benzer

îsâl (1) eden yollar türlü türlüdür. Sâlike lazım olan Mesnevî-i Şerif dinlemek, teveccüh ve âdâb ile mukabelede bulunmak, onlardan hiç birini inkâr etmemek şartı ile dervişlere hüsn-i zannetmektir. Zira o sâlik, maksûda vâsıl olsa de evvelki sâliklere tafdîl edilemez. Üveysiyye meslekinden olan sâlike şeyhini kible değil mihrâb ittihaz etmesi vâcib olur, öyle ki ona döndüğü zaman kibleye yönelmiş olur. Arkasını dönerse, kibleye dönen kimse gibi namazı bozulur. Şeyh için lazım olan da o sâliki erkâna riâyette bulundurmadır. Başkasına inâbe etmiş veya hilâfet almış olup da tarikatimizde muhib ve münîb (2) ise mahabbet âdâbını şeyhden öğrenir. Şeyh de o âdabı müride öğretmelidir. Üveysiyye mesleki husûlî ve tahsîlî olmak üzere iki nevidir. Bizim bahsettiğimiz ancak tahsîlî tarafıdır.

Müellif, «ma'hûd (3) müddet tamam olunca hizmet cihetiyle, tarikde kâmil olmuş olur» diyor. Derim ki hizmette kemâlin ve ma'hûd müddeti tamamlamanın ma'nası avâmın anladığı gibi değildir ki hizmet eden müddetini bitirince hizmet ondan sâkit olsun (4), belki ondan murâd hizmette kemâl hâsıl etmek ve âdabını o suretle yerine getirmektir. Bu, mürşidi her hangi bir şeyi emrederse, tamamiyle ifâ eder demektir. Mukallid olsun muhakkık olsun böyle bir kâmile dergâhda fukara ve meşâyihe (5) hizmetle icbar edilmez, yaparsa kendisi için feyzdir.

-
- (1) İsal: Götürme, ulaştırma
 - (2) Münib : Âsiliği bırakarak, tövbe eden
 - (3) Ma'hûd : Bilinen, belirli, belli
 - (4) Sâkit olmak : Düşmek, hükümsüz, olmak
 - (5) Meşâyih : Şeyhler

Müellif, «dergâhta oturmayan ticarete çalışsın» diyor. Derim ki dergâhların vakıfları mütevekkil (1) olan fukaraya meşruttur (2). Kazanç sahibi olanlara ondan yemek haram olur.

Müellif, «oruca devam etmelidir» diyor. Derim ki eğer sâlik riyâdan (3) emin olursa... olmazsa evvelâ riyâyı kalbten söküp atmaya çalışmalıdır, yoksa bu oruç da bir günah olur. Şeyhe lâzım olan hem orucu hem de riyâyı gönülden çıkarmasını emretmektir ki bu da şeyhin sâlikin halini pek iyi bildiğinden ileri gelmesidir. Hangi meslekten olursa olsun, mevlevî sâlike, şerîat ve tarîkat âdabından hiç bir edebi terk etmek câiz değildir. Melâmet (4) ile tesettür (halini gizlemek) vâsıl olan velilerden başkasına câiz olmaz ve melâmet yalnız tarîkimize mahsus değildir. Vâsıl olmadan tesettür edenin günahı kendi boynuna. Vusûl ihtimâline mebni, bu iddiada olan bir şahsı inkâr etmemelidir.

-
- (1) Mütevekkil : Kanaatkâr
(2) Meşrut : Şart koşulmuş
(3) Riya : İki yüzlülük
(4) Melâmet: Tasavvufta teşkilatlanmayı yani tekkeyi, zikri ve hususî giyimi kabul etmeyip Allaha aşk ile ulaşılacağına inanların yolu

Şeyh Galib- Prof.Dr. Ali ALPARSLAN-
Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları No: 964-1988 Yılı-Birinci Baskı

www.semazen.net

